

afa Gmp

W P A Y N N E G
Kuratorium Oświaty w Szczecinie
KANCELARIA
10. 06. 2016
Ilość załączników *3453/16^p*
Podpis

PROTOKÓŁ KONTROLI DORAŻNEJ 5533.77.2016.MS.ER

Informacje o kontrolowanej szkole/placówce:

Nazwa i adres szkoły/placówki: II Liceum Ogólnokształcące, ul. Mieszka I 4,
73-110 Stargard
Telefon: 91 5772535 E-mail: sekretariat@lo2stargard.edu.pl
Imię i nazwisko dyrektora: Andrzej Kałuża

Informacje o organie kontrolującym:

Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny:
Kuratorium Oświaty w Szczecinie, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Telefon: 91 4427500 E-mail: kuratorium@kuratorium.szczecin.pl

	Imię i nazwisko kontrolującego	Data wydania upoważnienia do przeprowadzenia kontroli	Numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli
1.	Marzenna Słowikowska	1 czerwca 2016 r.	KO.I.5533.77.2016.MS
2.	Ewa Rembas	1 czerwca 2016 r.	KO.I.5533.77.2016.ER

Termin rozpoczęcia kontroli: 3 czerwca 2016 r.

Termin zakończenia kontroli: 3 czerwca 2016 r.

Numer wpisu do rejestru kontroli organu sprawującego nadzór pedagogiczny:

KO.I.5533.77.2016.MS.ER

Numer wpisu do rejestru kontroli szkoły lub placówki: 45

Kontrola dotyczyła: realizacji ramowego planu nauczania i podstawy programowej kształcenia ogólnego w całym cyklu nauczania (w latach 2013-2016) w kl. III a biologiczno-chemicznej oraz sprawowania przez dyrektora szkoły nadzoru pedagogicznego nad realizacją podstawy programowej przez nauczycieli ww. szkoły.

Podczas kontroli:

1. Przeprowadzono rozmowę z dyrektorem liceum p. Andrzejem Kałużą; wicedyrektorem p. Anetą Lipnicką; nauczycielem bibliotekarzem p. Elżbietą Ambroziak; nauczycielem informatyki i administratorem szkolnej strony p. Robertem Głuchem; nauczycielem informatyki i podstaw przedsiębiorczości p. Beatą Grzemską; nauczycielem języka polskiego i wychowawcą kl. III F p. Bożeną Waszak; nauczycielem fizyki p. Renatą Woźniak; nauczycielem

- matematyki p. Anną Marciniak; nauczycielem biologii p. Tamarą Nowak oraz woźną p. Jadwigą Agacińską.
- Przeanalizowano następujące dokumenty: arkusze organizacyjne szkoły, ramowe plany nauczania na lata szkolne 2013 – 2016 klasy III a; program autorstwa p. Wioletty Brajer; program nauczania wychowania fizycznego dla IV etapu edukacyjnego "Zdrowie Sport. Rekreacja"; decyzję nr 9/2013/2014 „Program” z dnia 16 czerwca 2014 r. w sprawie dopuszczenia do użytku szkolnego programu nauczania Romany Kantorek-Pałki i Krzysztofa Wójcika” Program nauczania fizyki i astronomii w liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym i technikum (kształcenie w zakresie podstawowym i rozszerzonym) do przedmiotu "Fizyka wybrane zagadnienia wg dostosowania do potrzeb II Liceum Ogólnokształcącego autorstwa p. mgr Wioletty Brajer-nauczyciela fizyki; szkolny zestaw programów nauczania na rok szkolny 2014/2015; karty realizacji godzin wskazanych w ramowych planach nauczania dla danych zajęć edukacyjnych podstawy programowej kształcenia ogólnego w II LO w Stargardzie; protokół nr 3/2016 z dnia 5.05. 2016 r (kontrola zarządcza II LO im. C. K. Norwida w Stargardzie) z oceny w zakresie skuteczności podjętych działań w obszarze: "Działalność dydaktyczna" *DzD Analizy ilościowe (rozliczenie godzinowe) podstawy programowej*; arkusze realizacji podstawy programowej w trzyletnim cyklu kształcenia-IV etap edukacyjny dla poszczególnych przedmiotów.
 - Dokonano wglądu do dziennika elektronicznego.

Ustalenie stanu faktycznego:

- Dyrektor liceum p. Andrzej Kałuża realizuje ramowe plany nauczania i postawę programową w całym cyklu kształcenia, tj. w latach 2013-2016, w klasie III a biologiczno-chemicznej. W ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego systematycznie monitoruje realizację podstawy programowej. Dla potrzeb szkoły opracował arkusze monitorowania treści podstawy programowej w trzyletnim cyklu kształcenia-IV etap edukacyjny dla poszczególnych przedmiotów, oprócz tego w e-dzienniku niezmiennie sprawdzana jest zgodność programów nauczania z podstawą programową, ich realizacja, liczba i tematyka godzin; wśród nauczycieli zostały przeprowadzone szkolenia, dotyczące sposobu monitorowania podstawy programowej. Realizację podstawy programowej dyrektor monitoruje również w ramach prowadzonej kontroli zarządczej.
- Program nauczania Romany Kantorek-Pałki i Krzysztofa Wójcika „Program nauczania fizyki i astronomii w liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym i technikum (kształcenie w zakresie podstawowym i rozszerzonym) do przedmiotu "Fizyka wybrane zagadnienia wg dostosowania do potrzeb II Liceum Ogólnokształcącego autorstwa p. mgr Wioletty Brajer-nauczyciela fizyki jest wpisany do Szkolnego Zestawu Programów Nauczania na rok szkolny 2013/2014, dopuszczony do użytku szkolnego w dniu 16 czerwca 2014 r. decyzją nr 9/2013/2014 „Program” i zatwierdzony uchwałą rady pedagogicznej nr 8-2014/2015 z dnia 29 sierpnia 2014 r. Obejmuje on co najmniej jeden etap edukacyjny (IV) i dotyczy przedmiotu uzupełniającego „Fizyka-wybrane zagadnienia” wg dostosowania zaproponowanego przez p. Brajer na realizację 90 godzin w ciągu dwóch lat. Stanowi opis realizacji celów kształcenia i zadań edukacyjnych, ustalonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Zawiera cele kształcenia i wychowania, treści zgodne są z treściami nauczania, zawartymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego, sposoby osiągania celów kształcenia, z uwzględnieniem możliwości indywidualizacji pracy

w zależności od potrzeb i możliwości uczniów oraz warunków, w jakich program będzie realizowany, opis założonych osiągnięć ucznia, propozycję kryteriów oceny i metod sprawdzania osiągnięć uczniów. Jest poprawny pod względem merytorycznym i jego dostosowanie jest właściwe. Fizyka w klasie biologiczno-chemicznej jest dodatkowym przedmiotem uzupełniającym, dla którego nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tego przedmiotu został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania. Liczba godzin jest zgodna z ramowym planem nauczania w myśl Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204, z póź. zm.), z załącznikiem nr 7, ust. 11. Dyrektor szkoły ma dużą swobodę w możliwościach zagospodarowania zarówno godzin przeznaczonych na przedmioty w zakresie rozszerzonym i przedmioty uzupełniające.

3. Oferta szkoły jest spójna z profilami kształcenia wskazanymi przez dyrektora w ramowych planach nauczania poszczególnych klas. Po przeanalizowaniu dokumentacji stwierdzono, że przedmioty umieszczone w trzyletnich ramowych planach nauczania, są zgodne z arkuszem organizacyjnym szkoły, nie są zmieniane przez dyrektora liceum oraz ich nazwy i minimalny wymiar godzin obowiązkowych jest zgodny z *załącznikiem nr 7 ust. 1, pkt 1a rozporządzenia MEN z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych*. W arkuszu organizacyjnym, który jest podstawowym dokumentem organizacyjnym szkoły, dyrektor określa szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym z uwzględnieniem szkolnego planu nauczania, jest arkusz organizacji szkoły. Przepisy ramowych statutów poszczególnych typów szkół i placówek określone w załącznikach do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r., Nr 61, poz. 624 z późn. zm.) – dalej r.s.p.s., są podstawą do corocznego sporządzania arkusza organizacji szkoły. Projekt arkusza, do zatwierdzenia przez organ prowadzący, składa dyrektor do dnia 30 kwietnia roku poprzedzającego rok szkolny, którego arkusz dotyczy. Wypełniony (wpisany numer i data uchwały opinii rady pedagogicznej w sprawie przydziału zajęć) i opieczętowany arkusz przekazuje się organowi prowadzącemu najczęściej w formie papierowej i elektronicznej. Organ prowadzący szkołę zatwierdza arkusz organizacji szkoły w terminie do dnia 30 maja danego roku. Z uwagi na fakt, iż nie ma jednolitego wzoru arkusza, mogą się one różnić w zależności od wymagań danego organu prowadzącego. Zgodnie z treścią r.s.p.s., w arkuszu organizacji szkoły określana jest corocznie szczegółowa organizacja nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym. Przepisy oświatowe określają, iż zapisy r.s.p.s. obligują dyrektorów szkół do zamieszczenia w arkuszu organizacyjnym następujących danych: liczbę pracowników szkoły (etaty pedagogiczne i etaty administracji i obsługi) w tym urlopy zdrowotne, oddelegowania do pracy w związkach zawodowych, uzupełniające etaty w szkole i innej placówce, liczbę stanowisk kierowniczych ogólną liczbę godzin zajęć edukacyjnych, finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący szkołę, liczbę godzin zajęć prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli, liczbę uczniów (w tym z orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznej), liczbę oddziałów (w tym sportowych, integracyjnych, dwujęzycznych itd.). Arkusz organizacji pracy szkoły określa nie tylko szczegółową organizację nauczania, ale również wychowania i opieki w danym roku szkolnym, dlatego należy w nim uwzględnić także informacje, dotyczące biblioteki szkolnej, świetlicy, internatu, organizacji pomocy

psychologiczno-pedagogicznej, kwalifikacji oraz wymiaru zatrudnienia bibliotekarza, wychowawców świetlicy lub internatu, jak również nauczycieli, realizujących ustalone w szkole formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęć dodatkowych, realizowanych przez nauczycieli zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 42 ust. 2 pkt 2 a i b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.) - dalej KN. W arkuszu organizacji pracy szkoły określić należy także stanowiska kierownicze (dyrektor, wicedyrektor, kierownik internatu, itp.) oraz powierzenie dodatkowych funkcji nauczycielom (np. wychowawca klasy, opiekun stażu). Zapis art. 9d ust. 8 KN obliguje do podania w arkuszu organizacji liczby nauczycieli w podziale na stopnie awansu zawodowego, przystępujących do postępowań kwalifikacyjnych lub egzaminacyjnych w roku szkolnym, którego dotyczy arkusz, ze wskazaniem terminu złożenia przez nauczycieli wniosków o podjęcie tych postępowań. Aby przystąpić do opracowania arkusza organizacji pracy szkoły, należy zgromadzić zasady i wytyczne organu prowadzącego, obowiązujące przy tworzeniu arkusza organizacji szkoły w danym roku szkolnym, szkolne plany nauczania, w którym muszą być ujęte wszystkie obowiązkowe zajęcia edukacyjne, a także zajęcia z religii, etyki, wychowania do życia w rodzinie i dodatkowych zajęć edukacyjnych, które zapewniają pełną realizację podstawy programowej, analizy, dotyczące naboru do szkoły i ilości oddziałów, dane na temat tygodniowej liczby godzin pracy dydaktyczno-wychowawczej, dane dotyczące etatów pracowników administracji i obsługi, orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej, w przypadku uczniów niepełnosprawnych, (realizujących kształcenie specjalne), przepisy, niezbędnych aktów prawnych, związanych z organizacją kształcenia, wychowania i opieki w szkole. Arkusz organizacyjny jest spójny z planem zajęć szkoły.

4. Dyrektor szkoły, uwzględniając zainteresowania uczniów oraz możliwości organizacyjne szkoły po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, dokonał zmian dotyczących przedmiotów realizowanych w zakresie rozszerzonym i jako przedmioty uzupełniające (poza wskazanymi w załączniku nr 7 ust. 4 i ust. 5 ww. rozporządzenia). Co roku, na przełomie stycznia i lutego, wchodząc na lekcje wychowawcze zbiera opinie od uczniów, dotyczące realizacji przedmiotów: w zakresie rozszerzenia i uzupełniających. Potwierdzeniem tego są pisemne opinie uczniów danej klasy, podpisane przez wychowawcę obecnego podczas przedstawiania ramowego planu nauczania oraz przez przedstawicieli samorządu klasowego. Do proponowanych przedmiotów należą m.in. fizyka-wybrane zagadnienia oraz wybrane zagadnienia matematyczne. Dyrektor szkoły działał zgodnie z *załącznikiem nr 7 ust. 11 rozporządzenia MEN z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych.*
5. Pan Andrzej Kałuża wyjaśnił, że wychodząc naprzeciw zainteresowaniom i potrzebom uczniów, w liceum od 1 września 2014 roku kontynuuje realizację innowacji pedagogicznej z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa autorstwa p. Jarosława Bieńkowskiego-nauczyciela edukacji dla bezpieczeństwa. Na jej potrzeby były dyrektor liceum zatrudnił pracowników policji, którzy posiadają właściwe kwalifikacje. Ukończyli wychowanie fizyczne ze specjalnością nauczycielską. W ramach innowacji prowadzony był przedmiot samoobrona. W związku z tym, że organ prowadzący nie przeznaczył dodatkowych funduszy na realizację tego przedmiotu, elementy samoobrony, które wchodzą w zakres programu nauczania wychowania fizycznego, obecnie realizowane są w ramach 1 godziny tego przedmiotu zgodnie z *rozporządzeniem MEN z dnia 9 sierpnia 2011 r. w sprawie dopuszczalnych form realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego.* Przedmiot „Elementy samoobrony” w roku szkolnym 2013/2014 był

wpisany w arkusz ocen uczniów klasy III e jako dodatkowy przedmiot edukacyjny. W następnych latach w ramach godzin wychowania fizycznego z powodów wymienionych powyżej, p. Milena Duda realizowała elementy samoobrony w ramach lekcji wychowania fizycznego. Ponadto program nauczania wychowania fizycznego dla IV etapu edukacyjnego autorstwa Urszuli Kierczak „Koncepcja edukacji fizycznej: Zdrowie-Sport -Rekreacja” zawiera elementy samoobrony. Podstawa programowa wychowania fizycznego w klasie III e jest realizowana.

6. Wychowawca klasy III e p. Jarosław Bieńkowski (nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa i autor innowacji pedagogicznej „Bezpieczeństwo publiczne”) wyjaśnił, że na świadectwie szkolnym pomyłkowo w rubryce-przedmiot uzupełniający wypisał przedmiot: „Elementy samoobrony”, a powinien on znaleźć się w rubryce: przedmiot dodatkowy. Otrzymał on polecenie od dyrektora szkoły, który weryfikuje podczas podpisywania poprawność wypisywanych przez wychowawców świadectw, aby poprawić oczywistą pomyłkę. Analiza arkuszy ocen pokazuje, że przedmiot ten został w nich właściwie umieszczony zarówno w roku szkolnym 2012/2013, jak i w roku 2013/2014 (klasa wówczas I e, II e – wpisany jako przedmiot dodatkowy). Nie potwierdza się również zarzut pani Renaty Frąckowiak dotyczący klasy artystycznej, (w roku szkolnym 2014/2015 była to klasa III b), że zmieniono nazwę przedmiotu: edukacja artystyczna na zajęcia artystyczne. Arkusze ocen tej klasy, które stanowią dokumentację przebiegu nauczania w roku 2012/2013, 2013/2014 i 2014/2015 zawierają nazwę-edukacja artystyczna.
7. Dyrektor poinformował, że na pisemną prośbę rodziców z 28 maja 2014 r. obecnej klasy III e (profil bezpieczeństwo publiczne), dotyczącą zmniejszenia liczby godzin na realizację drugiego języka, tj. rosyjskiego i niemieckiego (wiodący język angielski), przychylił się do ich wniosku, zwiększając liczbę godzin na realizację języka angielskiego i tym samym udzielił im odpowiedzi. Nie zmniejszył natomiast wymiaru godzin na pozostałe języki obce w zakresie podstawowym.
8. Pan Andrzej Kałuża oświadczył, że administrowaniem strony internetowej szkoły zajmuje się p. Robert Głuch i p. Beata Grzemska. Oznajmił również, że nie usuwał żadnych zarządzeń dotyczących rekrutacji, planów lekcji itp. i nigdy nie wydał polecenia, aby cokolwiek przebudowywać na stronie internetowej szkoły. Zgodne oświadczenia ww. nauczycieli pokazują, że w roku 2012 z przyczyn technicznych konieczna była przebudowa witryny internetowej szkoły i migracja z oprogramowania Joomla 1.5 na nowszą wersję-Joomla 2.5, zapewniającą sprawne logowanie i bezpieczeństwo. Po zmianie oprogramowania na bieżąco uzupełniano portal internetowy szkoły aktualnymi oraz starymi wpisami. Jest to dość skomplikowane, stąd czynność ta musiała być rozłożona w czasie. Oznajmili oni również, że dyrektor szkoły p. Andrzej Kałuża nie nakazał im żadnego usuwania treści dokumentów, ani ich fałszowania czy dokonywania niezgodnych z prawem działań. Jedynie zleca im aktualizację wpisów-zgodnie z przepisami prawa dotyczącymi aktualizacji, m. in. statutu, bieżących dokumentów szkolnych (w tym bieżącej rekrutacji, planów lekcji i wykazu podręczników).
9. Wszystkim uczniom ze specyficznymi potrzebami i trudnościami edukacyjnymi zapewniona jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna, indywidualizuje się z nimi także pracę na lekcjach. Z informacji uzyskanych od dyrektora liceum wynika, że w roku szkolnym 2014/2015 otrzymał od organu prowadzącego dodatkowe godziny z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, które w II półroczu wykorzystał m.in. na zajęcia wyrównawcze dla uczniów klas III (w związku z bardzo słabymi wynikami matury próbnej). Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest realizowana dla uczniów ze specyficznymi potrzebami uczenia się oraz z niepowodzeniami

edukacyjnymi zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach w formie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych (§ 7 ust. 1. pkt 3 ww. rozporządzenia).

10. Podczas kontroli przeprowadzono rozmowę z nauczycielami liceum oraz pracownikami szkoły, którzy poinformowali, że uczniowie niejednokrotnie zgłaszali, iż pani Renata Frąckowiak często nie realizowała na lekcjach treści programowych, opowiadała natomiast o swoich problemach, komentowała pracę innych nauczycieli, zatrudnionych w tej szkole, podczas przerw głośno wyrażała się niepochlebnie o nich i o dyrektorze.

Wniosek:

1. W liceum się znajduje Szkolny Zestaw Programów Nauczania, dopuszczonych przez dyrektora do realizacji.
2. Realizowane są ramowe plany nauczania i podstawa programowa kształcenia ogólnego w całym cyklu kształcenia (2013-2016) w klasie III a biologiczno-chemicznej.
3. Dyrektor szkoły sprawuje nadzór pedagogiczny nad realizacją podstawy programowej przez nauczycieli liceum.
4. Arkusz organizacyjny jest spójny z planem lekcji i zawiera wszystkie niezbędne elementy, w tym informacje o nauczaniu indywidualnym.
5. Strona internetowa szkoły jest na bieżąco aktualizowana.
6. Wszystkim uczniom ze specyficznymi trudnościami oraz niepowodzeniami edukacyjnymi zapewniona jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

Zalecenia: brak

Zgodnie z § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z dnia 31 sierpnia 2015 r., poz. 1270)) dyrektor w terminie 7 dni od otrzymania protokołu kontroli może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne umotywowane zastrzeżenia do ustaleń w nim zawartych.

Protokół podpisali:

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Andrzej Kubiś

.....
(dyrektor szkoły/przedszkola)

WIZYTATOR
M. Marcin Kuczyński
Marczena Słowikowska

.....
(przeprowadzający kontrolę)

WIZYTATOR
E. Rembas
Ewa Rembas

Protokół sporządzono dnia 7 czerwca 2016 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kontrolowany dyrektor szkoły/przedszkola, a drugi włącza się do akt kontroli.

DYREKTOR SZKOŁY

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
im. Cypriana Kamila Norwida
ul. Mieszka I nr 4, tel. 91 577-25-35
73-110 STARGARD
NIP 854-16-60-226, REGON 812588654

Poświadczam odbiór protokołu kontroli.....
(data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły/przedszkola)

.....*Stargard*....., dnia *09.06*..... 2016 r.

